

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoCsp/24/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121260676
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:6121260676.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu: N., zast.: P., proti žalovanému: O., adresa na doručovanie u Z., o zaplatenie 4.525,92 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 30.marca 2022, č.k. 12Csp/26/2021-80, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému voči žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. o trovách konania medzi stranami sporu rozhodol tak, že žalovanému nepriznal právo na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že spoločnosť XXX.K. žalobou podanou na upomínací súd uplatnila voči žalovanému nárok na zaplatenie istiny 4.525,92 eur, úroku vo výške 3.833,66 eur, úroku z omeškania vo výške 3,73 eur a 424,71 eur a 5% ročného úroku z omeškania zo sumy 4.471,92 eur od 20.03.2020 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania. Vo veci Okresný súd Banská Bystrica vydal platobný rozkaz (zo dňa 12.03.2021, sp.zn. 28Up/277/2021), ktorý bol následne zrušený z dôvodu jeho nedoručenia žalovanému do vlastných rúk, a vec bola následne postúpená na miestne príslušný súd dňa 07.06.2021 na ďalšie konanie (vedené na súde prvej inštancie pod sp.zn. 12Csp/26/2021). Žalobca dôvodil tým, že so žalovaným dňa 19.12.2017 uzatvoril Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č.XXXXXXXXXX, na základe ktorej mu poskytol peňažné prostriedky vo výške 5.000,- eur, avšak žalovaný porušil svoju zmluvnú povinnosť a neuhradil jednotlivé splátky riadne a včas, preto ho žalobca listom zo dňa 27.04.2018 vyzval na zaplatenie splátok dlžných za viac ako 3 mesiace ku dňu 27.04.2018 vo výške 368,08 eur. Keďže zo strany žalovaného nedošlo k úhrade dlžnej sumy, žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 24.05.2018 a listom vyzval žalovaného k zaplateniu celého dlhu vo výške 5.393,24 eur, v lehote 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy.

3. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že pôvodný žalobca a to spoločnosť x so žalovaným ako dlžníkom uzatvoril dňa 19.12.2017 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX vo výške 5.000,- eur, ktorý bol žalovanému poskytnutý za nasledovných zmluvných podmienok: výška úveru 5.000,- eur, druh úveru bezúčelový, súbor poistenia základný, celková čiastka na zaplatenie vo výške 9.409,66 eur, počet splátok 96, výška splátky 98,02 eur vrátane poistenia (6,- eur), ročná úroková sadzba 15,70%, RPMN 19,30%, priemerná hodnota RPMN vo výške 8,73%. Splátky sú splatné v 25. deň kalendárneho mesiaca, termín splatnosti 1. splátky bol 25.01.2018, termín konečnej splatnosti úveru 25.12.2025. Dňa 27.04.2018 pôvodný žalobca vyzval žalovaného na úhradu dlžných splátok vo vzťahu ku ktorým je v omeškaní za viac ako 3 mesiace ku dňu 27.04.2018 vo výške 368,08 eur a

upozornil ho zároveň na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Dňa 24.05.2018, t.j. po predchádzajúcej výzve a upozornení na možnosť žiadať celý dlh v dôsledku omeškania s úhradou záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy a nerešpektovania predchádzajúcich výziev, žalobca vyzval žalovaného k okamžitej úhrade celého úveru vo výške 5.393,25 eur v dôsledku zosplatnenia, a to v lehote do 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy.

4. Na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ust. § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 54 ods.1, § 54a, § 101, § 103, § 565 Občianskeho zákonníka a § 497 Obchodného zákonníka, s odkazom na ktoré predovšetkým posúdil daný vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľský a to vzhľadom na jeho charakter a prednostne naň aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka o ochrane spotrebiteľa (§ 52 a nasl.) ako kódexu lex specialis pred ustanoveniami Obchodného zákonníka ako všeobecného právneho predpisu. Prioritne ex officio - z úradnej povinnosti zisťoval, či právo žalobcu nie je premlčané v zmysle ust. § 54a Občianskeho zákonníka ku dňu podania žaloby. Konštatoval, že z listinných dôkazov predložených žalobcom vyplýva, že žalovaný porušil svoju zmluvnú povinnosť tým, že poskytnutý úver riadne nesplácal. Z prehľadu splátok vyplynulo, že žalovaný neuhradil pred zosplatnením úveru (dňom 24.05.2018) žiadnu splátku. Žalovaný bol upozornený listom zo dňa 27.04.2018 na úhradu dlžných splátok v omeškaní viac ako 3 mesiace ku dňu 27.04.2018. Žalobca dňa 24.05.2018 pristúpil k zosplatneniu úveru, ktorú skutočnosť žalovanému písomne oznámil. Súd prvej inštancie z obsahu spisového materiálu zistil, že splátkou v omeškaní viac ako 3 mesiace bola splátka za mesiac január 2018 (splatná dňa 25.01.2018). Odkazom na ustanovenia Občianskeho zákonníka konštatoval, že v prípade spotrebiteľských zmlúv premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, pre ktorej nezaplatenie sa predčasné splatenie žiada, nie od okamihu predčasného zosplatnenia. Vzhľadom na to, že § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje predčasné splatenie uplatniť najskôr až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, považoval práve túto splátku ako tú najskoršiu pre nezaplatenie ktorej sa stal zročným celý dlh v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka. Od nezaplatenej splátky za január 2018, ktorá vyvolala zosplatnenie úveru, začala plynúť 3-ročná všeobecná premlčacia doba (od 25. januára 2018) ktorá plynula do 25. januára 2021. Žaloba bola podaná na Okresný súd Banská Bystrica dňa 25.02.2021, teda po jej uplynutí, z ktorého dôvodu vyhodnotil žalovaný nárok (právo) za premlčaný, a pre stratu jeho vymáhateľnosti na súde, žalobu zamietol. O nároku žalovaného na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. V konaní bol žalovaný síce plne úspešný, avšak žiadne trovy mu nevznikli, preto mu právo na náhradu trov konania nepriznal.

5. Rozsudok súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol pôvodný žalobca (XXX.K..) prostredníctvom svojho právneho zástupcu, navrhujúc odvolaciemu súdu, aby napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prípadne zmenil rozhodnutie tak, že žalobe v plnom rozsahu vyhovie a zaviazá žalovaného na náhradu trov aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Uplatňujúc dôvody na odvolanie podľa § 365 ods.1 písm. f) a h) CSP (súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil) namietal správnosť záveru súdu prvej inštancie o premlčaní jeho nároku, ako výsledku nesprávneho výkladu ust. § 565 v spojitosti s ust. § 103 Občianskeho zákonníka. Podľa jeho názoru, výklad práva súdom prvej inštancie týkajúci sa premlčania, odporuje ustanoveniu § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Počiatok premlčania je potrebné odvodzovať od momentu zosplatnenia dlhu, nie od splatnosti splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu. V tomto smere odkazoval na rozhodnutia iných súdov prvej inštancie, tiež niektoré rozhodnutia odvolacích súdov (príkladmo rozsudok Krajského súdu Trnava pod sp. zn. 24Co/945/2015, rozhodnutie Okresného súdu Trnava pod sp. zn. 27Csp/3/2019 zo dňa 22.05.2019, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/184/2019 zo dňa 15.07.2020). Za významné považoval stanovisko odvolacieho súdu a to Krajského súdu v Košiciach, ktorým kolégium daného odvolacieho súdu zjednotilo rozhodovaciu prax súdov prvej inštancie v sídle kraja tak, že začiatok plynutia premlčacej doby naviazal na moment zosplatnenia pohľadávky, s čím sa žalobca v plnom rozsahu stotožňuje, nakoľko je pojmovo vylúčené, aby plynutie premlčacej doby začalo skôr, než vznikne veriteľovi možnosť uplatniť svoje právo, pretože by došlo k narušeniu právnej istoty vo vzťahu k skutočnosti, že všeobecná premlčacia lehota je 3 ročná, nakoľko by v danom prípade bola v dôsledku rozhodnutia súdu prvej inštancie kratšia. Peňažný dlh žalovaného sa nestal splatný nezaplatením splátky, ale až úkonom žalobcu, a to vyhlásením predčasnej splatnosti úveru. Žalovateľnosť alebo možnosť úspešne uplatniť právo žalobcu nastáva až splatnosťou dlhu, t.j. dňom, keď mal dlžník prvýkrát splniť dlh. Následkom zosplatnenia je zmena splatnosti úverovej pohľadávky tak, že neskôr splatné splátky sa stávajú splatnými ku dňu účinnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Omeškanie dlžníka so splátkou, pre ktorú sa stal splatným celý dlh, nie je spôsobilé zmeniť splatnosť ďalších splátok. Iba právny úkon veriteľa, ak je to medzi stranami dojednané, je spôsobilý zmeniť

splatnosť neskôr splatných splátok. Ak by aj počiatok premlčania nebol odvodzovaný od zosplatnenia, bol toho názoru, že k začiatku plynutia premlčania dochádza až od momentu zročnosti splátky, ktorá bezprostredne predchádza zosplatneniu dlhu. Pri správnej interpretácii zákona, tak jeho pohľadávka nie je premlčaná.

6. Žalovaný nevyužil svoje právo písomne sa vyjadriť k odvolaniu žalobcu.

7. Po rozhodnutí súdu prvej inštancie a po podaní odvolania (teda v priebehu odvolacieho konania) navrhol žalobca, aby súd pripustil v konaní zmenu subjektu na strane žalobcu tak, že z konania vystúpi spoločnosť doterajšieho žalobcu XXX.K. a na miesto žalobcu vstúpi spoločnosť EU., ktorý návrh odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. T. zo dňa 26.04.2022 bola postúpená pohľadávka proti žalovanému, ktorá je predmetom sporu, z doterajšieho žalobcu na spoločnosť N.. Spolu s návrhom predložil súhlas spoločnosti N. so vstupom do konania a plnomocenstvo na zastupovanie v konaní, ktoré udelil postupník právnomu zástupcovi P..

8. Keďže k postúpeniu pohľadávky došlo v priebehu odvolacieho konania, odvolací súd postupom podľa § 80 zákona č. 160/2015 Z. z., t.j. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) rozhodol o návrhu žalobcu na zmenu subjektu na strane žalobcu tak, že návrhu vyhovel, pripúšťiac tak zmenu subjektu na strane žalobcu, keďže pohľadávku voči žalovanému nadobudla na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. T. zo dňa 26.04.2022 od doterajšieho žalobcu XXX.K., spoločnosť N..

9. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané podľa § 359 CSP, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

10. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario), keďže v danej veci nebolo potrebné zopakovať, alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

11. Súd prvej inštancie žalobou uplatnený nárok posúdil ako premlčaný a žalobu z tohto dôvodu zamietol vychádzajúc z názoru, že podľa ust. § 103 Občianskeho zákonníka v spojitosti s ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, začína plynúť premlčacia doba vo vzťahu k tomuto nároku odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu dlhu (resp. ktorá najneskoršie na tento účel prichádzala do úvahy).

12. Žalobca namietal nesprávne skutkové a právne závery v otázke premlčania uplatneného nároku, na ktorých založil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie (dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP) tvrdiac, že v dôsledku prijatej podľa neho nesprávnej interpretácie aplikovaných zákonných ustanovení došlo na jeho ťarchu k nezákonnému skráteniu premlčacej doby, keď podľa jeho názoru počiatok premlčania mal byť odvodzovaný správne odo dňa zosplatnenia úveru, prípadne od splátky, ktorá bezprostredne predchádzala zosplatneniu (nie od zročnosti splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu úveru, resp. ktorá spĺňala podmienky možnosti uplatniť od nej zosplatnenie, či tú s ktorou bol najskoršie dlžník v omeškaní) a tak bol jeho nárok uplatnený včas.

13. Odvolací súd za aplikácie ust. § 380 ods. 2 CSP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok, existenciu ktorej vady nezistil, a odvolateľ ju tiež ani netvrdil.

14. V ďalšom odvolací súd podrobil napadnuté rozhodnutie vecnému prieskumu z hľadiska žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP (nesprávne skutkové a právne závery).

15. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý

dôkaz jednotlivito a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov sudcom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán nevyplývajú, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

16. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

17. Vyššie uvedené odvolacie námietky žalobcu vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené, bez opory v zistenom a ustálenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dostatočne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi strán v spore, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami podľa § 191 CSP a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď predovšetkým právny vzťah založený zmluvou o úvere posúdil ako spotrebiteľský (§ 52 a nasl. OZ), vyžadujúci si jeho podriadenie normám spotrebiteľského práva a po zistení, že nárok žalobcu je premlčaný (prihliadnuc správne na premlčanie podľa § 54a Občianskeho zákonníka), správne posudzujúc, že počiatok plynutia premlčania je potrebné odvodzovať odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, s ktorou bol žalovaný viac ako tri mesiace v omeškaní ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, teda ku dňu 24.05.2018 (keďže z právneho úkonu ktorým došlo zo strany právneho predchodcu žalobcu k uplatneniu práva podľa § 565 OZ ani z podaní mu predchádzajúcich adresovaných žalovanému nebolo možné jednoznačne zistiť, pre ktorú splátku došlo k zosplateniu táto nebola v podaniach identifikovaná), za ktorú splátku správne posúdil splátku splatnú dňa 25.01.2018, za aplikácie ust. § 103 Občianskeho zákonníka, vychádzajúc z nespornosti zosplatenia dlhu podľa ust. § 53 ods. 9 v spojitosti s ust. § 565 Občianskeho zákonníka, ktoré na podmienky danej veci tiež správne interpretoval, žalobu vo výsledku dôvodne zamietol v dôsledku zistenia, že žaloba bola na súd podaná až dňa 25.02.2021. Správne tiež vzhľadom na plný úspech žalovaného v spore konštatoval vznik nároku na jeho strane na náhradu trov konania (§ 255 ods. 1 CSP), avšak dôvodne tomuto ich náhradu vo výsledku nepriznal, keďže mu vznik trov z obsahu spisu nevyplýva. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež dostatočne odôvodnil v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach na tieto poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

18. Nad rámec uvedeného vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd dodáva nasledovné:

19. Žalobca sa v konaní prostredníctvom ťažiskových odvolacích námietok dovoľáva odlišného posúdenia počiatku plynutia premlčania vo vzťahu k uplatnenému nároku tvrdiac, že správne tento počiatok je potrebné odvodzovať od zosplatenia úveru, prípadne splatnosti splátky, ktorá bezprostredne predchádza zosplateniu.

20. Odvolacie námietky k vyššie uvedenému sa vzťahujúce, vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné.

21. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka v platnom znení, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stal zročný celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

22. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v platnom znení, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

23. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka v platnom znení, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

24. Z citovaných ustanovení jednoznačne vyplýva, že premlčacia doba v prípade spotrebiteľského úveru, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach (o ktorý prípad ide nesporne tiež v posudzovanej veci), začína plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre ktorú došlo k uplatneniu práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, teda k zosplateniu celej pohľadávky a to za predpokladu, že to bolo (rozumej zosplatenie) medzi stranami spotrebiteľského úveru dohodnuté, pričom však musí byť zachované, že veriteľ môže uplatniť toto právo najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Námietky žalobcu o nesprávnom výklade vyššie uvedených ustanovení neboli dôvodné. Výlučná a izolovaná aplikácia ustanovenia § 565 v tom zmysle, že by veriteľ mohol žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (napr. že by vyhlásenie splatnosti dňa 24.05.2018 mohlo nastať iba pre splátku splatnú 25.04.2018, ktorá je bezprostredne predchádzajúcou vyhláseniu mimoriadnej splatnosti a zároveň od nej by mal byť počítaný počiatok premlčania), je už z uvedeného ustanovenia § 53 ods. 9 v spotrebiteľských vzťahoch vylúčená. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka precizuje a prísnejšie upravuje podmienky uplatnenia práva veriteľa žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky v prípade plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy a už z jeho konštrukcie je zrejmé, keďže na uplatnenie práva na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky sa vyžaduje minimálne tri mesiace trvajúce omeškanie dlžníka s úhradou splátky a zároveň upozornenie spotrebiteľa dodávateľom v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, že výlučná aplikácia ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka a jeho výklad požadovaný žalobcom neprichádza do úvahy, čo je aj dôvod, pre ktorý sa odvolací súd neidentifikuje s odlišnými názormi rozhodnutí iného odvolacieho súdu (-ov), na ktoré tento poukazuje, zároveň zdôrazňujúc, že v danom prípade nejde o ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, keďže rovnako tak existujú súdne rozhodnutia aplikujúce uvedené zákonné ustanovenia spôsobom, akým to vykonal súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, ktorým ich aplikuje a vykladá aj odvolací súd v tejto veci, nehovoriac o tom, že v niektorých ide o odlišné skutkové okolnosti. Vzhľadom na zákonnú konštrukciu samotného zosplatenia plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, predovšetkým podmienku minimálne trojmesačného omeškania a výzvu predchádzajúcu zosplateniu, je potrebné pre identifikáciu splátky, pre ktorú sa stal celý dlh splatným, vychádzať z vyššie uvedených ustanovení § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka, nie izolovane z ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka.

25. V posudzovanom spotrebiteľskom vzťahu, vychádzajúc zo zmluvy a k nej prináležiacich neoddeliteľných listín, existovala dohoda zmluvných strán podľa § 565 Občianskeho zákonníka (existenciu a platnosť ktorej strany ani nespochybovali), v zmysle ktorej žalobca mohol žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky úveru.

26. V priebehu konania medzi stranami nebolo sporným, že právny predchodca žalobcu (XXX.K..) ku dňu 24.05.2018 celý úver zosplatil. Tiež nebolo sporným, že žalovaný sa zaviazal poskytnuté mu finančné prostriedky vrátiť v dohodnutých splátkach po 98,02 eur s dohodnutou splatnosťou splátok vždy v 25. deň v tom-ktorom konkrétnom mesiaci, rovnako nebolo sporným, že žalovaný od počiatku splátky neuhrádzal riadne a včas, a tak mohol žalobca už skôr využiť právo zosplatenia následne po tom, ak by bola splnená podmienka, že žalovaný by bol v omeškaní s tou-ktorou splátkou viac ako 3 mesiace, čo však zjavne dovtedy nevyužil. Právo zosplatiť úver, ako už bolo vyššie uvedené, využil až vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru dňom 24.05.2018, a keďže z právneho úkonu zosplatenia úveru, ani zo žiadnych iných listinných dokladov, ktoré predchádzali uplatneniu tohto práva, nebolo možné zistiť (nebola jednoznačne identifikovaná), pre ktorú splátku došlo k zosplateniu, vo svetle ust. § 565 v spojitosti s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka možno o splátke, pre ktorú bolo možné platne uplatniť právo zosplatenia uvažovať (ako najneskoršej k tomu spôsobilej pri dodržaní 3-mesačnej lehoty od omeškania spotrebiteľa vo vzťahu k tejto splátke) o splátke splatnej najneskôr v mesiaci január 2018, od splatnosti ktorej, teda od 25.01.2018, začala plynúť žalobcovi premlčacia doba, keďže ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti dňa 24.05.2018 to bola práve táto najneskoršia splátka, s ktorou bol žalovaný viac ako 3 mesiace v omeškaní ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, ktorá uplynula dňa 25.01.2021, a pokiaľ žalobca za týchto okolností podal na súd žalobu až dňa 25.02.2021, bolo to po

uplynutí premlčacej doby a súd prvej inštancie nemohol postupovať inak, ako žalobu zamietnuť. Správne súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia poukazuje na závery identifikovaných rozhodnutí KS v Trenčíne, ktoré sú založené na identických záveroch, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie, pokiaľ ide o posúdenie počiatku premlčania v prípadoch, kedy či už z právneho úkonu, ktorým došlo k uplatneniu práva podľa § 565 OZ, ani z predchádzajúcej výzvy právneho predchodcu veriteľa nie je možné zistiť, pre ktorú splátku došlo k zosplatneniu, kedy treba vychádzať z toho, že veriteľ mohol pristúpiť k zosplatneniu len za podmienok podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 OZ, nestotožniac sa s názorom, že pre začiatok plynutia premlčacej doby bola rozhodujúca splátka predchádzajúca bezprostredne samotnému zosplatneniu, od ktorých záverov sa odvolací súd ani v tomto prípade nemá dôvod odchyliť, keďže ide o ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu. Pokiaľ v konečnom dôsledku žalobca odkazuje na rozhodnutie odvolacieho súdu založené na odlišných záveroch z tohto citujúc, ide o text vytrhnutý z kontextu celého rozhodnutia, ktoré komplexne sa neodlišuje svojimi závermi od názoru prijatého odvolacím súdom v tejto veci.

27. Požiadavka žalobcu na počítanie počiatku premlčania od zosplatnenia úveru nemá oporu v zákone. Vychádzajúc z ust. § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, čo znamená, že táto začína plynúť skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu, a to už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený. Je teda zrejmé, vychádzajúc zo znenia citovaného ustanovenia, že začiatok premlčacej doby sa neviaže na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu, či splatnosť splátky bezprostredne predchádzajúcej zosplatneniu, či na možný aj prípadný neskorší dátum uvedený veriteľom v listine, ktorou dlh predčasne zosplatnil, ale na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh. I keď vychádzajúc z ust. § 53 ods. 9 Obč. zákonníka má dodávateľ v prípade spotrebiteľskej zmluvy povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatnenie v zmysle § 565 OZ ešte 3 mesiace od omeškania so zaplatením splátky, na tom, že premlčacia doba sa aj v takomto prípade začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky v zmysle § 103 veta druhá OZ, to nič nemení. Odlišný názor žalobcu dôvodiac tiež tým, že touto interpretáciou by došlo k skráteniu premlčacej doby, bol už opakovane predmetom posudzovania odvolacieho súdu v obdobných veciach (príkladmo rozsudok KS Trenčín pod sp. zn. 19Co/42/2017 zo dňa 18.01.2018, rozsudok KS Trenčín pod sp. zn. 27Co 4/2020, či 27CoCsp 17/2022 a ďalšie), keď sa s týmto nestotožnil a uzavrel, že je síce pravdou, že zákonodarcu týmto spôsobom interpretácie (rozumej tiež prijatej odvolacím súdom) de facto skrátil premlčaciu dobu pre takýto prípad o 3 mesiace (keďže prvé tri mesiace omeškania dlžníka so splátkou dodávateľ nemôže ešte zosplatniť dlh, lebo by porušil ust. § 53 ods. 9 Obč. zákonníka), avšak premlčacia doba nie je fixný inštitút a je právom zákonodarcu stanoviť pre jednotlivé prípady premlčaciu dobu odlišne za predpokladu, že takto ustanovená premlčacia doba je dostatočná na uplatnenie práv, teda že takýmto stanovením premlčacej doby nedôjde k znemožneniu, resp. podstatnému sťaženiu možnosti veriteľa uplatňovať svoje práva, s ktorým názorom sa plne identifikuje odvolací súd tiež v posudzovanej veci, keďže nemá žiadny dôvod sa od neho odchyliť. Tak ako v uvedenej veci, tak aj v tomto prípade, bola premlčacia doba v trvaní de facto takmer tri roky dostatočná na to, aby veriteľ uplatnil svoj nárok na plnenie celého predčasne zosplatneného dlhu na súde. Odvolací súd zastáva názor, že opačná interpretácia by znamenala, že každý veriteľ by si mohol určovať dodatočne, na základe akej nesplnenej splátky vyhlási mimoriadnu splatnosť a tak si zabezpečiť právnu istotu na úkor spotrebiteľa v podobe svojvoľného upravovania si začiatku plynutia premlčacej doby, čo je však z hľadiska spravodlivého usporiadania vzťahov medzi stranami, ako ani vo svetle ochrany práv spotrebiteľa neudržateľným. Bolo na zodpovednosti a na rozhodnutí veriteľa, či právo žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky využije, kedy ho využije a najmä, či a kedy podá žalobu v prípade nesplnenia si povinností dlžníkom, v súvislosti s čím odvolací súd poukazuje na zásadu "vigilantibus iura scripta sunt" t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a svoje práva uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou.

28. Keďže teda v danej veci existovala dohoda podľa § 565 Občianskeho zákonníka, kedy veriteľ - právny predchodca žalobcu mohol žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným celý dlh a Občiansky zákonník v § 103 veta druhá, stanovuje osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného úveru tak, že v takomto prípade začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, bolo preto premlčanie potrebné posudzovať vzhľadom na toto osobitné pravidlo a počiatok plynutia premlčacej doby stanoviť od zročnosti nesplnenej splátky, ktorá v tomto prípade ako najneskoršia prichádzala do úvahy pre využitie práva zosplatnenia pri dodržaní zákonných predpokladov, pre ktorú tak mohlo dôjsť

k zosplatneniu, ako to tiež správne súd prvej inštancie v základe posudzovania a nie odo dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, či splatnosti splátky bezprostredne predchádzajúcej zosplatneniu, ktorého posúdenia sa nedôvodne prostredníctvom odvolacích námietok domáhal žalobca.

29. V konkrétnostiach posudzovanej veci, najneskôr pre nesplnenie splátky splatnej dňa 25.01.2018 sa stal zročným celý dlh, vychádzajúc z trojročnej premlčacej doby pri doručení žaloby na súd až dňa 25.02.2021, nebolo možné postupovať inak, ako túto z dôvodu premlčania nároku zamietnuť, keďže účinky premlčania zjavne nastali.

30. Z vyššie uvedených dôvodov, keďže dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie postupoval pri posúdení premlčania správne, jeho rozhodnutie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie neuviedol žiadne rozhodujúce skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé k zmene napadnutého rozhodnutia, k čomu nie je spôsobilý ani poukaz odvolateľa na rozhodnutia iných odvolacích súdov, či nižších súdov, keďže nimi odvolací súd v posudzovanej veci viazaný nie je.

31. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že nepriznal právo na ich náhradu žalovanému vo vzťahu k žalobcovi napriek jeho úspechu v odvolacom konaní, keďže tomuto preukázateľne trovy odvolacieho konania nevznikli.

32. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).